

Vahvialalaiset kokoontuivat 3.7.2022 Lahdessa perinteisille kesäjuhlille

Vahviala-seura järjesti 67. kerran pitäjäjuhlat Lahdessa heinäkuun ensimmäisenä sunnuntaina parin vuoden koronatauon jälkeen. Vuonna 1948 perustettu seura toimii Vahvialasta kiinnostuneiden kulttuuri- ja etujärjestönä, tekee toiminnallaan tunnetuksi Karjalaa sekä vaalii ja kehittää karjalaista kulttuuria.

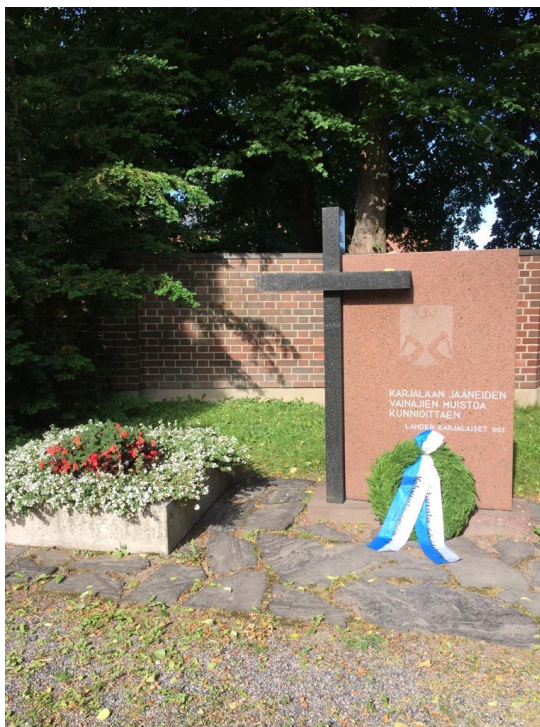
Vuonna 1921 perustettu Vahvialan kunta, suurelta osin Neuvostoliitolle jäänyt, sijaitsi Viipurinlahden länsipuolella. Pitäjä oli vahvaa maanviljelysalueita, mutta olosuhteet mahdollistivat monipuolisen elinkeinorakenteen. Pitäjän halki kulki Viipuri-Riihimäki rautatie ja kahden vesistöreitillä varteen oli asettunut useita teollisuuslaitoksia.

Talvisodan jälkeen säädetyin pika-asutuslain mukaan Vahvialan siirtoväen sijoituskunniksi tulivat itäisellä Uudellamaalla sijaitsevat Askola, Myrskylä, Pernaja, Porvoon maalaiskunta ja Porvoon kaupunki.

Vasta pieni osa vahvialalaisista oli asettunut uusille asuinsijoilleen, kun tilanne muuttui Suomen vallatessa menetetyt alueet takaisin jatkosodan alussa kesällä 1941. Sotatoimissa oli Vahvialan rakennuskannasta tuhoutunut noin puolet, mutta tästä huolimatta noin kolme neljäsosaa vahvialalaisista ehti palata kotiseudulleen vuoteen 1944 mennessä.

Kesällä 1944 alkoi toinen evakkotaival ja uuden pika-asutuslain mukaiset vahvialalaisten sijoituskunnat sijaitsivat talvisodan jälkeisiä sijoituskuntia hieman pohjoisempana. Vahvialalaiset sijoituivat Artjärvelle, Elimäelle, Iittiin ja Orimattilaan.

Juhlapäivän ohjelma alkoi seppeleiden laskulla sankarihaudalle ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä. Vahviala-seuran hallituksen jäsenet Riitta Haglund ja Riitta Wallin laskivat seppeleet Ristin kirkon luona sijaitsevalle sankarihautausmaalle ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä.

Launeen kirkossa pidetyn jumalanpalveluksen toimittivat seurakuntapastorit Kati Saukkonen ja Kati Ruuska. Vahviala-seuran puheenjohtaja Juha Henriksson kertoi seurakuntaväelle Vahvialasta sekä vahvialalaisten kokoontumisesta Lahteen viettämään juhlapäivää. Kanttorin laulama, Jo Karjalan kunnailla lehtii puu, saatteli juhlaväen jumalanpalveluksen jälkeen Lahden Upseerikerholle.

Vahviala-seuran puheenjohtaja Juha Henriksson ja varapuheenjohtaja Eeva Maija Heikkilä laskivat kukkalaitteen **Upseerikerhon edustalla olevalle Evakkopatsaalle.**

Juhlaväkeä lounaalla Lahden Upseerikerholla

Upseerikerholla pidetyssä pääjuhlassa Vahviala-seuran puheenjohtaja Juha Henriksson toivotti juhlaväen tervetulleeksi.

Hän kertoi, että Vahviala-juhlia on pidetty vuodesta 1946 lähtien lähes vuosittain. On juhlittu sekä kaksi että yksipäiväisenä tapahtumana eri paikkakunnilla. Pitopaikkojen listan kärjessä ovat tilastojen mukaan seuran kotikunta litti (11), Artjärvi (9), Lappeenranta (7) ja Porvoo (7). Lahdessa juhlia on pidetty aiemmin viisi kertaa ja tämä oli siten kuudes kerta. Kaiken kaikkiaan juhlia on ollut 67 kertaa 20 eri paikkakunnalla ja kerran ne on pidetty laivalla.

Juhlapuhujina on saatu kuulla seuran toiminnan alkuaikoina useita valtakunnan politiikan keskeisiä henkilöitä, kuten Urho Kekkosta, Johannes Virolaista, Penna Tervoa ja Veikko Vennamo. Juhlapuhetta ovat pitäneet myös kansanedustajat Helvi Koskinen ja Heikki Järvenpää, oikeusneuvos Heikki Mälkki ja kirjailija Laila Hirvisaari. Juhlien ohjelmassa on aina ollut laulua, soittoa, tanssia, tanhuja tai lausuntaa. Lausuntaa ovat esittäneet mm. näyttelijät Satu Silvo ja Eija Vilpas. Laulajina olemme kuulleet mm. Auvo Nuotiota.

Henriksson jatkoi, että seuramme toimintaan kuten muidenkin karjalalaisseurojen toimintaan on vaikuttanut maailmanlaajuinen pandemia ja helmikuussa käynnistynyt Venäjän hyökkäys Ukrainaan. Kotiseutumatkot ja hautausmaan vuosittainen siivous ovat jääneet pois seuramme ohjelmasta. Onneksi meillä on paikallisia ystäviä, jotka ovat haravoineet näinäkin aikoina Rauhamaan aidattua hautausmaa-aluetta. Suuret kiitokset siitä heille.

Matkoilla menetetyn Karjalan paikkakunnille oli valtava tunku Neuvostoliiton romahdettua. Päästiinhän silloin näkemään synnyinseutua ja sitä kylää, josta oli lähdetty evakkoon. Vahvialan kaikista kylistä on kirjoitettu kyläkirjoja ja niissä nousevat koskettavasti esiin kertomukset paluusta entisille kotitanhuville 90-luvun alusta lähtien. Aika näyttää milloin pääsemme seuraavan kerran Vahvialaan ja Viipuriin.

Henriksson totesi lopuksi, että seura tulee järjestämään, kotiseutumatkojen estyttyä Vahvialaan, erilaisia matkoja kotimaassa, koulutusta mm. vanhojen valokuvien tallentamiseen verkkoon ja kevät- sekä syyskokouksen yhteydessä pidettävät toimintapäivät. Yhteiset tapaamiset kasvokkain, tuttujen sekä uusien ystävien kohtaaminen karjalaisen kulttuurin merkeissä ovat keskeinen ja tärkein osa seuran toimintaa.

Nastolan pikkupelimannit valloittivat seuravaksi juhlayleisön rytmikkäällä kansanmusiikilla. Elina Noran johtamana eri-ikäiset nuoret soittajat esittivät mm. kappaleet Polokantahtia, Eikä mulla kotua ole, Jos sä olet minun hellunani, Ne Sibeliuksen sinfoniat, Saunablues, Lännen kopein tyttö, Texasin keltaruusu ja yleisön riemastusta herättänyt J.L.Runeberg, jonka on säveltänyt ja sanoittanut Mauno Järvelä.

Juhlapuheen piti Karjalan Liiton liittovaltuuston puheenjohtaja Martti Talja

Martti Talja totesi, että meille karjalaisille viimeiset kaksi ja puoli vuotta ovat merkinneet henkisesti raajan katkaisua. Ensin korona- epidemian vuoksi Venäjän raja sulkeutui entiselle kotiseudulle pyrkiviltä ja jatkoksi 24. helmikuuta, reilu neljä kuukautta sitten

Venäjän raakalaismainen hyökkäys Ukrainaan jatkoi rajan sulkua määräämättömäksi ajaksi.

Nuo kolme vuosikymmentä, jolloin voimme vapaasti matkustaa ja liikkua Venäjän lähialueilla olivat meille karjalaisille muistorikasta aikaa. Pääsimme käymään hävitetyssä Karjalassa, itkemään itkut sukujen asuinpaikoilla ja haudoilla. Rajavyöhykkeelle jääneille asuinpaikoille, kuten osaan Vahvialaa pääseminen vaati erityisjärjestelyjä ja osa oli kokonaan suljettua aluetta.

Talja jatkoi, Te vahvialalaiset olette pystyttäneet kuten muutkin pitäjäseurat muistomerkit Vahvialan hautausmaalle, Rauhamaalle, joka palvelee nykyäestöä edelleen hautausmaana. Vuonna 1993 Vahviala-seura ry ja Vahviala-Säätiö pystyttivät hautausmaalle graniittiristin. Hautausmaamuistomerkin ohella ovat omat muistomerkkinsä sankarihautausmaalla ja tuhoutuneen kirkon paikalla. Vuosittain olette vaalineet noita pyhiä paikkoja.

Karjalan Liitto antoi tiedotteen maaliskuun alussa: ”Karjalan Liitto on toistaiseksi keskeyttänyt kaikki yhteistyöhankkeet venäläisten toimijoiden kanssa. Karjalan Liitto suosittaa kaikille jäsenseuroilleen pidättäytymään toistaiseksi yhteistyöstä Venäjän hallinnon eri toimijoiden kanssa. Joillakin jäsenseuroilla tai säätiöillä on yhteyksiä yksittäisiin henkilöihin, jotka ovat esimerkiksi koronan aikana ylläpitäneet luovutetun alueen hautausmaita. Näihin henkilöihin tai esimerkiksi virallisen hallinnon ulkopuolisiin kansalaisjärjestöihin on edelleen mahdollista ylläpitää vuosien aikana solmittuja suhteita. Tämä suositus on linjassa monien muiden suomalaisten sekä kansainvälisten toimijoiden kanssa.”

Ongelmaa ratkaistaessa on pohdittava, missä määrin kansalaisjärjestötoimintaa voidaan toteuttaa nykyVenäjän kanssa. Tämänkaltaiseen linjanvetoon tarvitaan ulkoministeriön ohjausta, jota on jo saatu. Tilanteet muuttuvat kaiken aikaa. Karjalan Liiton kannanotolla kolmen kuukauden takaa keskeytettiin viranomaisyhteistyö. Venäjälle muodostuneiden tuttavasuhteiden henkilökohtainen ylläpitäminen on perusteltua, koska niiden merkitys suhteiden palauttamisessa on tulevaisuudessa suuri.

Juhlapuheensa lopuksi Martti Talja kertasi, että karjalaisen kansan kohtalona on ollut sijainti idän portinvartijana. Uuno Kailas kirjoitti ihmisten tunnoista Karjalaa kohtaan vuonna 1931 runon **Rajalla**. Sitä opeteltiin professori Tatu Vanhasen mukaan ulkoa Karjalan kansakouluissa. Hän siteerasi lopuksi runon muutaman alkusäettä. Sanat saattaisivat olla myös nykyhetkeä. Millainen rautaesirippu nousee itärajallemme, emme vielä tiedä, voimmeko tai haluammeko itse vaikuttaa sen korkeuteen tai eristävyYTEEN? Toivomme hartaasti, että yli 90 vuotta sitten kirjoitetun runon jälkeiset tapahtumat eivät toteudu tässä päivässä, vaan saamme elää rauhassa ja tukea Ukrainan pakolaisia vapaassa Isänmaassamme Suomessa.

Raja railona aukeaa.

Edessä Aasia, Itä.

*Takana Länttä ja Eurooppaa;
varjelen, vartija, sitä.*

Takana kaunis isänmaa

kaupungein ja kylin.

*Sinua poikas puolustaa,
maani, aarteista ylin.*

*Öinen, ulvova tuuli tuo
rajan takaa lunta.
Isäni, äitini, Herra,
suo nukkua tyyntä unta!*

*Anna jyviä hinkaloon,
anna karjojen siitä!
Kätes peltoja siunatkoon!
Täällä suojelen niitä.*

Lahden Bach-kuoro johtajanaan Pekka Asikainen esitti perinteisiä suomalaisia lauluja, kuten Kesäpäivä kangasalla, Kesäyö, Suomalainen rukous sekä historiaamme vahvasti muistuttava Veteraanin iltahuudon. Hiljainen tienoo laulu tiivistä ajankohtaisuudessaan monien tunteet Ukrainan kansan taistelusta olemassaolostaan. Kuoron vahvistamana laulettiin yhdessä Karjalaisten laulu.

Yrittäjä Ilkka Koskinen piti seuraavaksi esitelmän Hennalan alueen rakennusten historiasta ja nykyisestä toiminnasta. Koskisen vapaamuotoinen esittely hersytti yleisön reippaat naurut.

Juhlien päätössanat piti seuran varapuheenjohtaja Eeva Maija Heikkilä, joka toivotti juhlaväen tervetulleeksi litin kirkonkylään kylätalolle kahvilaa ja vahvialaisten vanhojen kuvien näyttelyyn elokuussa 9.-22.8.2022.

Juhlan järjestelyistä vastanneita Vahviala-seuran hallituksen aktiiveja vasemmalta seuran sihteeri Riitta Wallin, varapuheenjohtaja Eeva Maija Heikkilä ja rahastonhoitaja Riitta Haglund

